МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігієзнавство

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

Код та найменування спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Шифр та найменування галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”
07 “Управління та адміністрування”

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

2021

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою соціології, філософії і права Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИК (розробники): Шевченко Г.А., к.ф.н., доцент кафедри соціології, філософії і права
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціології, філософії і права
Протокол від «24 » __05__ 2021 р. № 10

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Анатолій СОЛОВЕЙ
(підпис) імя прізвище

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування” галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”,07 “Управління та адміністрування”
(код та найменування спеціальності)

Голова ради /ПІДПИСАНО/ Наталя КУПРІНА
(підпис) імя прізвище

Гарант освітньої програми /ПІДПИСАНО/ Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) імя прізвище

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «31 »__08___ 2021_р. № 1_

Секретар Методичної ради академії /ПІДПИСАНО/ Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1 Пояснювальна записка……... 4
1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни …….. 4
1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти….. 5
1.3 Міждисциплінарні зв’язки…… 6
1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС……... 6
2 Зміст навчальної дисципліни…… 6
2.1 Програма змістовного модуля…… 6
2.3 Перелік лабораторних робіт……..... 7
2.3 Перелік завдань до самостійної роботи……... 7
3 Критерії оцінювання результатів навчання……. 7
4 Інформаційні ресурси……... 10

1. Пояснювальна записка

1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Релігієзнавство» – розкрити з науково-філософських позицій специфіку релігії як однієї із форм світогляду, яка дає особливу трактовку зв'язку людини зі світом і на цій основі сформувати соціально-культурологічну систему уявлень людини про світ.

Завдання дисципліни «Релігієзнавство» полягає в ознайомленні студентів з найважливішими релігієзнавчими концепціями про історію, основні напрямки минулої і сучасної релігії, її культурологічного значення для людини і суспільства та освоєння категоріального апарату релігієзнавства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- сутність релігії як суспільного явища і складової частини людської культури;
- структуру, функції та категорії релігієзнавства;
- релігієзнавчі школи та напрямки;
- історію виникнення та розвитку релігії;
- сучасні релігії, їх віровчення і культи в системі світової релігії

вміти:

- аналізувати релігію як історико-культурологічний феномен соціуму;
- розглядати релігію в процесі її виникнення, розвитку і сучасного стану у національно-культурному контексті;
- уміти застосовувати методи соціально-філософського аналізу до різноманітних видів релігійного скептицизму, вільнодумства як закономірних явищ духовного життя людства.

1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Релігієзнавство» здобувач вищої освіти може отримати наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в освітньо-професійній програмі «Облік і аудит» (https://nv.onaft.edu.ua/opp/071) підготовки бакалаврів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.

ЗК3. Здатність працювати автономно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом.

ЗК5. Здатність діяти соціально відповідно та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність бути критичним та самокритичним, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність діяти відповідно та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК3. Здатність підтримувати належний рівень професійних якостей та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПРН14. Вміти працювати як автономно, так і в команді, проявляти самостійність і відповідальність у роботі, використовувати етичні принципи.

ПРН16. Дотримуватись здорового способу життя, виявляти турботу, безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища.

ПРН17. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

1.3 Міждисциплінарні зв’язки

Попередні – відсутні. Послідовні – філософія.

1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 2 курсі у 3 семестрі для денної та заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS – 3,0 годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	Всього	лекції	Семінарські заняття
денна	36	26	10
заочна	10	6	4
Самостійна робота, годин	Денна – 54	Заочна – 80	

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Програма змістовного модуля

Змістовний модуль 1. «Основи релігієзнавства»

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Предмет, структура і завдання курсу «Релігієзнавство».	2	0,5
2	Ранні форми релігії. Племенні культи. Ранні національні релігії.	2	0,5
3	Пізні національні релігії. Іудаїзм.	2	0,5
4	Пізні національні релігії. Індуїзм, джайнізм, сикхізм.	2	0,5
5	Пізні національні релігії. Релігії Стародавнього Китаю: культ Шан-ди, культ Неба, конфуціанство і даосизм.	2	0,5
6	Пізні національні релігії. Синтоїзм.	2	0,5
7	Пізні національні релігії. Зороастризм, парсизм.	2	0,5
8	Світові релігії. Буддизм.	2	0,5
9	Світові релігії. Християнство	2	0,5
10	Світові релігії. Іслам.	2	0,5
	Всього	**10**	**5**

Змістовний модуль 2. «Релігія як соціальне явище і складова частина духовної культури»

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Релігія як соціальне явище і складова частина духовної культури людства.	2	0,5
2	Релігія та її місце в світовій культурі.	2	0,25
3	Історичні форми критичного аналізу релігій.	2	0,25
	Всього	**6**	**1**
	Разом з дисципліни	**26**	**6**

2.2. Перелік семінарських занять

№ з/п	Назва семінарських занять	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Ранні форми релігії. Ранні національні релігії.	2	1
2	Пізні національні релігії.	2	1
3	Світові релігії.	2	1
4	Релігія та її місце в світовій культурі.	2	1
5	Історичні форми критичного аналізу релігій.	2	
	Всього	**10**	**4**

2.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Культура і світові релігії	10	20
2	Віровчення, культ, організації сучасної православної церкви в Україні.	10	12
3	Католицька і протестантська релігії і церкви в Україні. Історія і сучасність.	14	18
4	Сучасне вільнодумство про релігію.	10	20
5	Народні єресі і церковна боротьба з ними.	10	10
	Всього	**54**	**80**

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – диф. залік
Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			Заочна		
	min	*max*	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
				min	*max*		*min*	*max*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. «Основи релігієзнавства»								
Робота на лекціях	0,5/1	1/2	10	5	10	3	3	6
Виконання семінарських занять	2	2,5/3	8	16	20	3	6	9
Підготовка до семінарських занять	0,5/1	1,5/2	8	4	12	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	1	2	-	-	-	5	5	10
Виконання індивідуальних завдань	5/13	8/19	1	5	8	1	13	19
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль			1	30	50	1	30	50
Оцінка за змістовий модуль 1	-	-	-	**60**	**100**	-	**60**	**100**
Змістовний модуль 2. «Релігія як соціальне явище і складова частина духовної культури»								
Робота на лекціях	1	2	6	6	12	1	1	2
Виконання семінарських занять	3/5	4/6	2	6	8	1	5	6
Підготовка до семінарських занять	3/5	4/6	2	6	8	1	5	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	6	8/16	1	6	8	1	6	16
Виконання індивідуальних завдань	6/13	14/20	1	6	14	1	13	20
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль	-	-	1	30	50		30	50
Оцінка за змістовий модуль 2				**60**	**100**		**60**	**100**
Можливість отримання додаткових балів								
Рейтинг за творчі здобутки студентів	0	10	-	0	10	-	0	10

Критерії оцінювання до модульних контрольних робіт

Модульні контрольні роботи складаються з відповідей на 2 теоретичні питання.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання

№ з\п	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	50	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 25 балів за кожну відповідь)

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання

Розподіл балів за відповіді на теоретичні питання	Критерії оцінювання відповідей
25 - 20	за умови, якщо студент показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вміє аналізувати ситуацію та має альтернативні погляди на викладений матеріал
19 - 14	за умови, якщо студент має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст
13 - 8	за умови, якщо студент знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях
7 - 0	за умови, якщо студент при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології

4. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з дисципліни "Релігієзнавство" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / Ю. М. Мельник, С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 54 с. https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.166721
2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. та форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко, Ю. М. Мельник ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 37 с. https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.165831
3. Конспект лекцій з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. та форм навчання / Г. А. Шевченко, С. М. Тодорова, Ю. М. Мельник ; відп. за вип. А. О. Соловей ; за ред. Г. А. Шевченко ; Каф. соціології, філософії та права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 66 с. https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.165040
4. Методичні вказівки з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство з елементами етики та естетики" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко, Ю. М. Мельник ; за ред. С. М. Тодорової ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 54 с. https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.12756125.
5. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство з елементами етики та естетики" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко,

Ю. М. Мельник ; за ред. С. М. Тодорової ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані : 72 с.https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1275628

6. Історія Української Православної Церкви [Текст] / Д. Гордієнко, В. Клос, Ю. Мицик, І. Преловська ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. — Харків : Фоліо, 2019. — 244 с. : іл. — (Великий науковий проект). — ISBN 978-966-03-8087-5. https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.13417527.
7. Психологія людських спільнот [Текст] / Г. Лебон ; за наук. ред. і пер. Г. Понеділка. — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. — 228 с. ISBN 978-966-941-460-1 https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1619674

Додаткові:

1. Закон України “Про свободу совісті та релігійні організації” (Вводиться в дію Постановою ВР № 988-XII від 23.04.91, ВВР, 1991, № 25, ст.284)
2. Релігієзнавство : навчально-методичний посібник / авт.-укладач Н. І. Гончарова. — Одеса : Астропринт, 2017. — 116 с.
3. Дацько, Іван. У пошуках єдності і правди : вибрані твори / Іван Дацько; Передм. Богдан Прах; Наук. ред. Марія Горяча.– Львів : Вид-во Українського Католицького Ун-ту, 2017.– 446 с., [6] вкл. арк. іл. – На укр. яз.
4. Еволюція ісламської теолого-філософської думки : монографія / Володимир Іонович Лубський, Євген Анатолійович Харьковщенко, Марія Володимирівна Лубська, Тетяна Григорівна Горбаченко, Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Філософ. ф-т.– Київ : Центр учбової літератури, 2018.– 319 с. 300 пр.– Бібліогр.: с. 276-290 . – На укр. яз.
5. Іслам: історія і сучасність / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Філософ. ф-т ; авт.-уклад. Володимир Іонович Лубський, Євген Анатолійович Харьковщенко, Марія Володимирівна Лубська, Тетяна Григорівна Горбаченко. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 631 с.
6. Історія релігій світу : навчальний посібник / Володимир Іонович Лубський, Євген Анатолійович Харьковщенко, Марія Володимирівна Лубська, Тетяна Григорівна Горбаченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Філософ. ф-т. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 534 с.
7. Історія християнського церковного права : навчальний посібник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Філософ. ф-т ; авт.-уклад. Марія Володимирівна Лубська, Тетяна Григорівна Горбаченко, Тетяна Ігорівна Лубська, Володимир Іонович Лубський ; за ред. Марія Володимирівна Лубська. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 637 с.
8. Чаплинский В. Конспекты лекций по культам и мировым религиям / Владимир Чаплинский. – Киев : КНТ, 2018. – 62, [1] с.